BULLETIN

1
1974

Československá společnost pro mechaniku při ČSAV

Valné shromáždění Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV

Výroční Valné shromáždění Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV se konalo dne 13.prosince 1973.

Před vlastní jednání byla zařazena - téměř již tradičně - přednáška člena koresp.ČSAV prof.dr.ing.Rudolfa Peška DrSc.o Mezinárodním astronautickém kongresu a o Symposiu o spojení s mimozemskými civilizacemi,které proběhly v říjnu minulého roku v Baku.Poutavá a zajímavá přednáška,jež bezpochyby zaujala všechny zúčastněné,byla doplněna sovětským filmem "Vidím Zemi",který názorně ukázal využití družic pro předpověď počasí,výzkum zemského povrchu, aj.

Valnému shromáždění byla poté vědeckým tajemníkem ing.Rudolfem Dvořákem CSc. předložena zpráva o činnosti Společnosti za období od června 1972 do prosince 1973.Podstatné části této zprávy jsou uveřejněny v minulém a tomto čísle Bulletinu. Zprávu o hospodaření Společnosti přednesl doc.RNDr.Jan Polášek DrSc. Ve své zprávě uvedl příjmy a výdaje za r.1972 a za první tři čtvrtletí 1973.Poslední čtvrtletí r.1973 nebylo dosud uzavřeno a proto nemohlo být do zprávy zahrnuto. - Ve většině rozpočtových položek bylo čerpáno rovnoměrně a z odhadu čerpání na čtvrté čtvrtletí lze předpokládat,že plánovaný rozpočet pro rok 1973 bude splněn.

Zprávu revizní komise přečetl její předseda prof.ing.Josef Mudra.Revizní komise neshledala v hospodaření Společnosti žádných závad a Valné shromáždění proto na její návrh schválilo jak činnost,tak hospodaření Společnosti za uplynulé období.

Na návrh předsedy brněnské pobočky prof.ing.Vlastimila Křupky DrSc. byl dále u příležitosti svých osmdesátých narozenin jednomyslně zvolen čestným členem Společnosti člen koresp. ČSAV prof.dr.ing.Konrád Hruban DrSc.

Schůzi uzavřel předseda Společnosti prof.ing.Karel Juliš CSc.,který současně ještě také popřál jménem funkcionářů Společnosti všem členům mnoho úspěchů a dobré pohody v roce 1974.

Činnost Společnosti od konce září 1973 do konce roku 1973

Dne 11.prosince 1973 se konala schůze hlavního výboru Společnosti,která zhodnotila práci za uplynulé období.S předsedy jednotlivých odborných skupin a poboček byly podrobně probrány jejich zprávy o činnosti a představy o práci v r.1974. Doporučil,aby se do aktivní práce zapojili i mladší vědečtí pracovníci a vědečtí aspiranti.

Hlavní výbor projednal námět na zřízení další pobočky v Liberci.K založení bude možno přistoupit po rozšíření členské základny v Liberci a po projednání náplně práce nové pobočky s ohledem na činnost Vysoké školy strojní a textilní a na zaměření hlavních průmyslových oborů v libereckém okolí.

Hlavní výbor projednal zprávu o hospodaření v r.1973.S potěšením konstatoval,že v uplynulém roce nebyla činnost Společnosti brzděna nedostatkem prostředků a s uspokojením vzal na vědomí kladnou zprávu revizní komise o hospodaření a práci Společnosti.

V dalším je uveden přehled o akcích Společnosti,který bude pravidelně doplňován v dalších číslech. V těchto akcích je hlavní a nejprospěšnější činnost Společnosti a hlavní výbor doufá,že najdou mezi členy zasloužené větší pozornosti, a že členové svou aktivní účastí na nich umožní plnit hlavní poslání Společnosti - podpořit svými akcemi splnění úkolů státního plánu výzkumu.

23.10. ing.J.Henrych DrSc.:
Problémy dynamiky kontejnmentů rychlých reaktorů.

23.10. ing.J.Maštovský CSc.:
Rázové trubice a jejich využití ve výzkumu vysokoteplotních plynů.

24.10. doc.ing.Z.Sobotka DrSc.:
Staticky možné řešení plastické únosnosti obdélníkových desek.

2.11. prof.dr.ing.Janusz Murzewski (Krakov):
Probabilistic analysis of structures.

9.11. prof.Mgr.ing.Janusz Walczak (Krakov):
Problémy výuky nauky o pružnosti a pevnosti na polských vysokých školách.

20.11. doc.dr.ing.Aleš Tondl DrSc.:
Vzájemný vliv samobuzených a vynucených kmitů.

21.11. Dr.J.Kratochvíl CSc.:
Problémy plasticity na 15.národní konferenci o mechanice v Polsku(Zakopané 1973)

29.11. ing.Eduard Klaner CSc.:
Modelové podobnost v úlohách pružnosti a fyzikál.modely z PVC pro přímá měření.

5.12. ing.L.Berka CSc.:
Některé aspekty stanovení materiálových charakteristik vazkých látek.

6.12. ing.J.Matoušek:
Životnost strojních součástí za vysokých teplot.

11.12. prof.dr.ing.R.Pešek DrSc.,člen koresp.ČSAV:
Mezinárodní astronautický kongres a symposium o spojení s mimozemskými civilizacemi (Baku říjen 1973).

12.12. ing.Z.Ministr:
Základy kvantitativní stereologie.

19.12. ing.J.Náprstek CSc.:
Využití výpočetní techniky v teoretické a aplikované mechanice.

B r n ě n s k á p o b o č k a

15.11. ing.Josef Drahý CSc.:
Velké parní turbogenerátory v jaderných centrálách.

6.12. Matiné ne počest 80.narozenin prof.Hrubana s přednáškou prof.Cigánka DrSc.

19.12. ing.Kamerstejn CSc.,SSSR:
Problematika navrhování potrubních řádů.

ing.Krasulin CSc.,SSSR:
Výsledky ověřování odboček menších průměrů.

(Přednáškové odpoledne sovětských expertů)

19.12. ing.Vlk CSc.:
Tenzometrická měření za vysokých teplot.

P l z e ň s k á p o b o č k a

27.11. ing.O.Kropáč CSc.:
Statistické metody v aplikované mechanice pevných těles.

Osmdesátiny profesora Hrubana

Dne 25.listopadu 1973 se dožil osmdesáti let prof.dr.ing.Konrád Hruban DrSc.,laureát Státní ceny,člen korespondent ČSAV,bývalý profesor fakulty stavební ČVUT Praha a VUT Brno,bývalý předseda Vědeckotechnické rady ministerstva stavebnictví a ČsVTS pro stavebnictví,nositel Ceny osvobození města Brna,nositel Řádu práce,nositel Státní ceny za vědu,Zlaté medaile VUT Brno,Stříbrné medaile SVŠT Bratislava a Stříbrné plakety ČSAV Za zásluhy o vědu a lidstvo.

Jeho dílo je neoddělitelné od vývoje stavebnictví u nás v oblasti betonových konstrukcí a to jak v teorii tak i v praxi ; v tomto oboru byl dlouhá léta předním představitelem v našem státě.

Přes 200 odborných článků v oblasti betonových konstrukcí,skořepinových konstrukcí,zakládání,i matematiky,z nichž byly některé uveřejněny ve světových jazycích v SSSR,Spojených státech,Kanadě,Austrálii,Číně,Indii aj., 16 knižně vydaných obsáhlých monografií,10 svazků skript - to vše svědčí o neobyčejném talentu,houževnatosti a oddanosti vědeckému pokroku profesora Hrubana.

Profesor Hruban byl u nás velkým propagátorem úspěchů,docílených v sovětské vědě a technice v oblasti teorie železového betonu a mnoho jeho prací se zabývá vysokým oceněním výsledků sovětského bádání v této oblasti.

Celé jeho dílo charakterizuje pokrokovost. Zavedl u nás iniciativně novou výpočtovou metodiku betonových konstrukcí podle mezního stavu únosnosti.Tato metodika výpočtu přinesla našemu národnímu hospodářství mnohamilionové úspory. Jako první u nás se obšírně zabýval novodobým směrem v betonovém stavitelství,navrhováním a statickým řešením skořepinových konstrukcí a jeho spolupráce s typizačním ústavem v této oblasti značně přispěly k použí - vání skořepin u nás. Prakticky všech význačných skořepinových konstrukcí u nás se přímo účastnil nebo konzultoval jejich projektové řešení.

Profesor Hruban se aktivně účastnil řešení stěžejních problémů i v oblasti stavební - ctví.Byl členem mnoha vládních a rezortních komisí pro velké stavby socialismu,zastupoval naši republiku v komisi pro stavební výzkum v RVHP a pod.

Společnost přeje váženému jubilantovi mnoho zdraví do dalších let.

Prof.ing.Vlastimil Křupka DrSc.

- -
-

In memoriam prof.dr.ing.J.Ducháčka

Dne 9.ledna 1974 náhle a nečekaně zesnul v Praze ve věku 66 let prof.dr.ing.Jan Ducháček,řádný profesor fakulty stavební Českého vysokého učení technického v Praze a přední z členů profesorského sboru fakulty.Byl výborným odborníkem v oboru teorie stavebních konstrukcí : ve statice,stavební mechanice,v nauce o pružnosti a pevnosti a dynamice.

Před příchodem na ČVUT v Praze působil jako vysokoškolský učitel a děkan na Vysoké škole dopravní v Praze a v Žilině a na Slovenské vysoké škole technické v Bratislavě. Během svého učitelského i předučitelského působení ve veřejné stavební službě vypracoval velkou řadu projektů pozemních i mostních staveb a pro posluchače našich vysokých škol napsal vedle mnoha skript vzorné učebnice statiky a nauky o pružnosti a pevnosti. Vynikající měrou se účastnil i svým vědním přínosem při vydání Technického průvodce sv.3 Nauka o pružnosti a pevnosti ve stavitelství.

Byl nositelem vyznamenání za budování a výstavbu a v r.1973 byl vyznamenán Felberovou medailí.

Zesnulý byl naší stavební veřejností velmi vážen pro své široké vědní vzdělání.Měl zvlášť vřelý přístup ke studentům,kteří v něm ztratili laskavého učitele,rádce a přítele.

My,jeho přátelé a současníci,nezapomeneme nikdy na velkou práci,kterou pro veřejnost vy - konal,ani na jeho milou povahu a zachováme mu trvalou a čestnou vzpomínku.

Prof.dr.ing.O.Novák DrSc.

In memoriam profesora Miloslava Hampla

Dne 20.ledna 1974 zemřel po dlouhé a těžké nemoci ve věku 76 let profesor RNDr.Miloslav Hampl,doktor fyzikálně matematických věd,člen korespondent ČSAV,laureát Státní ceny Klementa Gottwalda,nositel stříbrné medaile Za zásluhy o vědu a lidstvo a zlaté oborové plakety B.Bolzana Za zásluhy o rozvoj matematických věd,čestný člen Čs.společnosti pro mechaniku při ČSAV.

Profesor Miloslav Hampl byl naším předním vědeckým pracovníkem v oboru matematických aplikací,zejména v oblasti průmyslu a techniky.Během svého více než padesátiletého vědeckého a pedagogického působení v matematickém oddělení Škodových závodů,ve výzkumných ústavech,v Mate-

matickém ústavu ČSAV a konečně na Matematicko-fyzikální fakultě KU a přímou účastí na řešení problémů technické praxe vykonal nesmírně užitečnou práci jak pro náš strojírenský průmysl tak také při výchově nových vědeckých pracovníků a studentů.

Byl jedním z prvních,který u nás zaváděl exaktní matematické metody při řešení technických problémů a důsledně zpracovával získané výsledky až do tvaru přímo použitelného v technické praxi.Tento postup,který se v posledních letech prosazuje ve všech technicky vyspělých státech,umožňuje prudký rozvoj techniky a je velkou zásluhou profesora Hample,že československé strojírenství je po teoretické stránce na vysoké úrovni.

V profesoru Hamplovi ztrácí naše věda,průmysl,i vysoké školství vynikajícího odborníka a všichni jeho spolupracovníci a známí dobrého přítele,ochotného rádce a ušlechtilého člověka , který zůstane trvale uchován v našich vzpomínkách.

Doc.RNDr.J.Polášek DrSc.

Informace o kolokviu EUROMECH 50

Ve dnech 25. - 27.3.1974 bude na Technické universitě v Berlíně (prof.R.Wille) uspořádáno kolokvium EUROMECH 50 na námět "Napodobení atmosférické mezní vrstvy v aerodynamických tunelech".

Námět byl zvolen ve vztahu k znečišťování ovzduší a k potřebě hlouběji prostudovat interakci větru s pevným povrchem země i vodní hladinou a k vývoji nových experimentálních metod k napodobení atmosférické mezní vrstvy v aerodynamických tunelech.

Bližší informace může podat Československé národní komité IUTAM,Uralská 9, 160 00 Praha 6 Bubeneč.

Předběžné oznámení

Ve dnech 8. - 13.9.1975 se bude konat v Newcastlu ve Velké Británii

IV.světový kongres o teorii strojů a mechanismů

Předseda : Prof.L.Maunder
Dept.of Mechanical Engrg.
University of Newcastle upon Tyne NE 1 7 RU
England

Témata : Kinematická analýza a syntéza
Dynamika strojů a mechanismů
Převody
Dynamika poddajných rotorů
Roboty,manipulátory a systémy člověk-stroj
Pneumatika,hydraulika a elektro-dynamika
Experimentální vyučovací metody

Bližší údaje budou oznámeny během r.1974

Komitét pro teorii strojů a mechanismů (IFToMM) při ČSAV

- -
-

Oznámení sekretariátu Společnosti

1. Dosud je k dispozici několik výtisků sborníků ze seminářů odborné skupiny Proudění a termodynamika a to "Sekundární proudění ve vnitřní aerodynamice"
"Současná problematika transonického proudění v lopatkových mřížích".
Členové Společnosti je mohou dostat bezplatně na vyžádání v sekretariátu.

2. Čs.společnost pro mechaniku usiluje o získání možnosti k vydání některých přednášek,seminářů,nebo jiných zajímavých studijních materiálů ve formě interních publikací (v podobné úpravě jako výše uvedené sborníky). Prosíme proto,aby odborné skupiny a pobočky tuto

možnost uvážily a urychleně oznámily sekretariátu své návrhy na event.publikace.

3. V Bulletinu jsou publikovány informace o všech přednáškách,které proběhly v jednotlivých odborných skupinách a pobočkách. Sekretariát může na vyžádání zprostředkovat přednesení těchto přednášek i v jiných odborných skupinách.

4. V sekretariátu je k dispozici (k nahlédnutí,event.krátkodobému zapůjčení) katalog odborných filmů (1974),které lze vypůjčit v INFOR FILM SERVISu.Kromě údajů o jednotlivých filmech jsou zde uvedeny i výpůjční podmínky a denní sazby.Doporučujeme zástupcům odborných skupin a poboček,aby se s tímto materiálem příležitostně seznámili a uvážili možnosti jeho využití na schůzkách svých skupin.

5. Spolu s tímto číslem Bulletinu zasíláme členům složenky k zaplacení členského příspěvku na rok 1974.Upozorňujeme,že příspěvek má být zaplacen do konce prvého pololetí a prosíme současně ty členy,kteří snad dosud dluží příspěvek za rok 1973 nebo ještě starší,aby svůj dluh urychleně vyrovnali přiloženou složenkou.